

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

" 25 " червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

" 25 " червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР

" 25 " червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГРИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Арфа»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.3.8)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1,2 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання гри» (арфа) з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ОЛІЙНИК Ольга Григорівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика (арфа)» затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_17_” _червня___ 2021 р., протокол № _11_.

Завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів

Ю. Ланюк

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих музикантів-виконавців, що професійно володіють методикою викладання гри на арфі.

Основним завданням дисципліни є вивчення студентами загальних положень передової музичної педагогіки, методики і основ практичного викладання гри на арфі та їх застосування у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11.**Здатність володіти іноземною мовою.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.**Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК17.**Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.**Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.**Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6.**Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.**Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК8.**Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК9.**Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.**Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.**Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.**Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК14.**Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
- СК15.**Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- СК16.**Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК17.**Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- РН2.**Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
- РН3.**Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
- РН4.**Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- РН5.**Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- РН6.**Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- РН7.**Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння

подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

PH10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

PH11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

PH12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

PH13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

PH14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами														
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс		II курс		III курс		IV курс								
						Всього	у тому числі:			Семестри														
	лекційні	індивідуальні	практичні				1	2		3	4	5	6	7	8									
	Кількість тижнів в семестрі																							
	15	15																						
Методика викладання гри (арфа)	2	1		6	180	60	60			120	2	2												

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг	Кількість годин				Самостійна робота
				Всього	Аудиторних			
					у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні	практичні	
I		6	180	60	60			120
	1	3	90	30	30			60
	2	3	90	30	30			60

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційні заняття

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та джерельна база курсу.			
1	Тема 1	Історико-теоретичні аспекти курсу.	2
2	Тема 2	Музично-педагогічна діяльність, її особливості та значення	2
3	Тема 3	Передумови музично-виконавського процесу	2
4	Тема 4	Музичні здібності та їх розвиток у процесі навчання	2
Змістовий модуль 2. Організація та планування навчального процесу.			
1	Тема 5	Основні принципи організації навчального процесу	2
2	Тема 6	Організація навчально-виховної роботи	2
3	Тема 7	Індивідуальний підхід. Розвиток музичних здібностей	2
4	Тема 8	Значення індивідуального плану	2
Змістовий модуль 3. Методика проведення уроку.			
1	Тема 9	Різні форми роботи в класі	2
2	Тема 10	Роль педагога-вихователя в класі.	2
3	Тема 11	Виховання навичок самостійної роботи учня.	2
4	Тема 12	Розвиток творчих здібностей, імпровізація.	2
5	Тема 13	Проблемне навчання. Індивідуальний підхід.	2
6	Тема 14	Організація домашніх занять. Виховання самостійності	2
7	Тема 15	Проведення заліків та іспитів	2
Всього годин			30
2 семестр			
Змістовий модуль 1. Найважливіші передумови музично-виконавського процесу. Музичні здібності та їх розвиток у процесі навчання.			
1	Тема 1	Музичний слух.	2
2	Тема 2	Музичний ритм.	2
3	Тема 3	Музично-виконавська пам'ять.	2

4	Тема 4	Виконавська воля, виконавська уява.	2
5	Тема 5	Музикальність та темперамент.	2
Змістовий модуль 2. Початковий період навчання			
1	Тема 6	Методика проведення приймальних іспитів у ДМШ.	2
2	Тема 7	Зміст і методика проведення перших уроків в класі.	2
3	Тема 8	Посадка та постановка рук	2
4	Тема 9	Звуковидобування	2
5	Тема 10	Аплікатура	2
6	Тема 11	Педалізація	2
Змістовий модуль 3. Робота над музичним твором та основними видами арфової техніки (гами, трелі, арпеджіо, октави, акорди, подвійні ноти)			
1	Тема 12	Методика роботи над музичним твором.	2
2	Тема 13	Методика роботи над інструктивним матеріалом (гами, вправи, етюди)	2
3	Тема 14	Колористичні прийоми гри (флажолети, етуффе, глісандо, тремоло)	2
4	Тема 15	Переклади та редагування. . Розвиток навичок редагування.	2
Всього годин			30

Самостійна робота

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Теорія і практика навчального процесу			
1	Тема 1-15	Ознайомлення з вітчизняною та зарубіжною методичною літературою та репертуаром. Написання рефератів на теми: «Музикальність як динамічна категорія», «Виконавська уява», «Емоційна та моторна природа ритмічного відчуття».	57
2	Підготовка до підсумкового контролю		3
2 семестр			
Змістовий модуль 2. Сучасні методики гри на арфі			
3	Тема 1-15	Вивчення сучасних джерел з педагогіки та методики	

	викладання гри на арфі. Написання рефератів на теми: «Прийоми полегшення розвитку навичок читання з аркуша», «Техніка як засіб художньої виразності», «Музикальність та темперамент». Самостійний переклад п'єси для арфи та виконавська редакція твору малої форми або частини циклічного твору.	57
4	Підготовка до підсумкового контролю	3
Всього годин		60

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Методика викладання гри» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Абдуллин Э.Б., Николаева Е.В. Музыкально-педагогические технологии учителя музыки : учебное пособие / Э.Б.Абдуллин, Е.В.Николаева. – М.: Прометей, 2005. – 232с.
2. Акопян Л.О. Анализ глубинной структуры музыкального текста /Л. Акопян. – М.: Практика, 1995. – 256 с.
3. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. - М.: Музыка, 1971. - 214с.
4. Андрейко О.І. Виконавська традиція у контексті інтерпретації змісту музичного твору / О.І.Андрейко // Педагогіка і психологія професійної освіти, № 2. – Львів, 2009. С.206-214.
5. Арчажникова Л.Г. Методика музыкального воспитания: Учебн. пособ. для студ. муз. пед. Фак. / Л.Г.Арчажникова. – М.: МГЗПИ, 1990. - 50 с.
6. Асафьев Б.В. Музыкальная форма как процесс / Б.В.Асафьев. – Л.: Музгиз, 1963. - 378 с.
7. Баренбойм Л.А. Музыкальная педагогика и исполнительство / Л.А.Баренбойм. – Л.: Музыка, 1974. – 336 с.
8. Бочкарев Л.П. Психология музыкальной деятельности. – М.: Институт психологии РАН, 1997. – 351с.
9. Браудо И.А. Артикуляция (О произношении мелодии) / И.А.Браудо. – 2-е изд. – Л.:Музыка, 1973. – 198 с.
10. Волков С. О формировании представлений в образно-художественном мышлении музыканта-исполнителя /С. Волков // Вопросы теории и эстетики музыки. – Вып 11. – М.–Л. :Музыка, 1972. – С. 184-200.
11. Вопросы музыкальной педагогики: Сб.ст. / Ред. Берлягчик М.М. – Новосибирск: Западно-Сибирское книжное и-ство, 1973. – 119с.
12. Вопросы музыкальной педагогики: Сб.ст. / Сост. В. Руденко. М.: Музыка, 1986. – 160 с.
13. Вопросы теории и практики музыкальной педагогики: Сб. науч. Труд. / Ред. Зеленин В.М / . - Минск: РМНЦ культуры, 1989. – 124 с.
14. Гинзбург Л.С. О работе над музыкальным произведением: [метод. очерк.] / Лев Соломонович Гинзбург. – М.: Музыка, 1968. – 112.
15. Григорьев В.Ю. Некоторые проблемы специфики игрового движения музыканта-исполнителя / В.Ю.Григорьев // Вопросы исполнительского искусства. - М., 1978. – С. 3-14.
16. Гумен О. Арфова освіта у Львові: творчо-виконавський діалог /Олександра Гумен // Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін : Зб. Матеріалів Всеукраїнської відкритої науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті А.Ф. Кречківського. – Суми : Вінниченко М.Д., 2011. – С.50-52.
17. Гуренко Е.Г. Исполнительское искусство: методологические проблемы: Учебн. пос. / Е.Г.Гуренко. – Новосибирск: НГК, 1985. – 88 с.

18. Доброхотова В., Доброхотов Б. Введение к сборнику “Сонаты, вариации и фантазии для арфы. Вып. 1. М. : Музыка, 1964. – С.2-11.
19. Доброхотова В., Доброхотов Б. Введение к сборнику “Сонаты, вариации и фантазии для арфы. Вып. 2. М.1964. – С.2-8.
20. Дулова В. Искусство игры на арфе / В. Дулова. – М.: 1975. – 230 с.
21. Козій М.К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів / М.К. Козій. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – 140 с.
22. Кременштейн Б.Л. Педагогические аспекты воспитания музыкального мышления в исполнительском классе // Вопросы воспитания музыканта-исполнителя /Отв. ред Кременштейн Б.Л. – Вып 68. – М.: Изд-во ГМПИ им. Гнесиных, 1983. – С. 63-88.
23. Методика воспитательной работы: Учебн. пособ. / Под. ред. В.А.Сластенина. – М.: Академия, 2002. – 144 с.
24. Мильштейн Я.И. Вопросы теории и истории исполнительства / Я.И.Мильштейн. – М.: Советский композитор, 1983. – 261 с.
25. Музичний інструмент арфа : програма для музичних шкіл та музичних відділень початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) /уклад.: О.І. Ігумен, О.В. Гринькова, В.Л. Тихонова. – К, 2014. – 44 с.
26. Москаленко В.Г. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа) / Виктор Григорьевич Москаленко. – Киев, 1994. – 156с.
27. Мчеделов М.П. Методические указания /М.П. Мчеделов // Гаммы и арпеджио для арфы. – М. Сов.композитор, 1989. – 36 с.
28. Назаров И.Т. Основы музыкально-исполнительской техники и метод ее совершенствования / Иван Тимофеевич Назаров. – Л.: Музыка, 1969. – 134 с.
29. Науменко С.І. Психологія музичності та її формування у молодших школярів: Навч. посіб / Світлана Іванівна Науменко. – К.: КДПІ,1993. – 160 с.
30. Нісімчук А.С. Сучасні педагогічні технології / Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. – 2 К.: Просвіта, 2000. – 386 с.
31. Олійник О.Г. Педагогічна практика для арфи. Додаток до програми з предмету “Педагогічна практика” для вищих музичних навчальних закладів/ О.Г. Олійник. – Львів: ЛДМА ім. М. Лисенка, 2002. – 31 с.
32. Остроменский В.Д. Восприятие музыки как педагогическая проблема / В.Д.Остроменский. – К.: Музична Україна, 1975. – 198 с.
33. Падалка Г.М. Модернізація мистецької освіти як наукова проблема / Г.М.Падалка // Науковий вісник Південноукраїнського державного університету ім.К.Д.Ушинського : зб.наук.пр. – Одеса, 2006. – С.3-9.
34. Падалка Г.М. Музична педагогіка / Падалка Г.М. – Херсон: ХДПІ, 1995. – 104с.
35. Парфенов Н. Техника игры на арфе. Метод проф. А.И. Слепушкина / Н. Парфенов. – М.: Госиздат. Муз. Сектор, 1927. – 50 с.
36. Парфенов Н. Школа игры на арфе /под ред. М.П. Мчеделова / Н. Парфенов. – М. : Музыка, 1960. – 296 с.

37. Платонов К.К. Проблемы способностей / Константин Константинович Платонов. – М.: Наука, 1972. – 312 с.
38. Покровская Н.Н. Методика обучения игре на арфе. Программа для музыкальных вузов по специальности № 2202 «Оркестровые инструменты» (струнные)/ Н.Н. Покровская. – М.: Всесоюзный методический кабинет, 1985. – 29 с.
39. Покровская Н.Н. Настройка арфы: особенности и проблемы /Н.Н. Покровская // Инструментальная музыка в межкультурном пространстве. Проблемы артикуляции. – СПб : РИИИ, 2008. – С.101-104.
40. Покровская Н.Н. О левой руке арфиста (особенности постановки и звукоизвлечения) /Н.Н. Покровская // Звуки арфы. Рос. Ассоциация педагогов-арфистов. – № 5. – С. 22-32.
41. Покровская Н.Н. Принципы аппликатуры и методы обучения игре у арфистов /Н.Н. Покровская // Об арфе и арфистах. Новосибирск, 2003. – С.43-58.
42. Полтарева В.П. Арфа /В.П. Полтарева. – К. :Музична Україна, 1980. – 59 с.
43. Ростовський О.Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: Навч. Посіб / Олександр Якович Ростовський. – Ніжин: НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2003. – 239с.
44. Рубин М.А. Методика обучения игре на арфе /М.А. Рубин. – М.: Музыка, 1973. – 64 с.
45. Рубин М.А. Школа начального обучения игре на арфе /М.А. рубин. – М. :Сов.композитор, 1977. – 150 с.
46. Сараджева К.К. Об исполнительском мастерстве арфиста. Методические записки /К.К. Сараджева. – М.: Музыка, 2001. – 69 с.
47. Фейгин М.Э. Индивидуальность ученика и искусство педагога /М.Э. Фейгин. – М., 1975. – 110 с.
48. Эрдели К.А. Арфа в моей жизни. Мемуары /К.А. Эрдели. – М. : Музыка, 1967. – 240 с.

Рекомендована література

БАЗОВА

Пропонований програмний репертуар
дисципліни « Методика викладання гри на інструменті » (арфа)

Технічний матеріал (вправи, етюди)

1. Парфенов М. Школа гри на арфе / ред. М.Мчедлова. М. 1972
2. Пьесы, этюды, упражнения, ансамбли. 5 клас ДМШ /сост. М.Рубин. М. 1974
3. Рубин М. Упражнения и этюды. М. 1986.
4. Хрестоматия педагогического репертуара для арфы, ч.1 .1-2 классы ДМШ / сост. М.Рубин. М.: Музыка 1981.

5. Хрестоматия педагогического репертуара для арфы, вып. 2, 3-4 классы /сост. М.Рубин. М. 1973.
6. Школа начального обучения игре на арфе / М.Рубин. М.: Музыка, 1984
7. Эрдели К.А. Упражнения для арфы. М. 1958
8. Эрдели К.А. 20 этюдов для арфы (тетради 1,2)
9. Этюды зарубежных композиторов для арфы /сост. К.Эрдели. М. 1965
10. Этюды для арфы /сост. К. Сараджева. М. 1985

П'єси

1. Гумен О. Українська музика для арфи. Перекладення для арфи у формі посібника для учнів 2-5 класів музичних шкіл. К, 2009
2. Альбом пьес для арфы /сост и ред. В. Дулова. М. 1982. Вып. 2
3. Альбом оригинальных пьес для арфы /сост. Е. Макеева. М.1999.
4. Детские пьесы для арфы /сост. и ред. С. Маркичева. М. 1987
5. Добродинский Б. Сюита «Барокко» М. 1961.
6. П'єси для арфи /ред. О. Олійник. Львів, 2003
7. П'єси для арфи /ред. В.П. Полтаревої. Львів, 1958
8. П'єси для арфи /ред. В.П. Полтаревої. Львів, 1979
9. П'єси українських композиторів у перекладі для арфи /ред і упор. В.П. Полтарева
10. Поліфонічні п'єси для арфи /ред. О. Олійник. Львів, 2003
11. Сборник классических пьес /обраб. для арфы Е. Сеницыной. М. 1955

Сонати, фантазії, варіації

1. Багіров З. Фантазія
2. Бенда Ф. Соната
3. Гайдн Й. Варіації
4. Давид Л. Соната
5. Дусік Я.Л. Шість сонат (ред. М.Зунова)
6. Кардон Ж. Сонати Мі бемоль мажор та фа мінор.
7. Кікта В. Сонатина на честь Д.Бортнянського
8. Крумпгольц Ж. Сонати №№ 1, 4.
9. Мchedелов М. Сюита “В Грузии” М. 1952
10. Мортари В. Сонатина
11. Надерман Ф. Соната Сі бемоль мажор
12. Парфенов М. Вариации на тему Корелли
13. Сонаты, вариации и фантазии для арфы. Вып 1 /ред.-сост. В.Б. и Б.В. Доброхотовы. М. 1964
14. Телеман Г.Ф. Фантазия

